

J A A R V E R S L A G
B O E K M A N S T I C H T I N G

jaarverslagjaarverslagjaarverslagjaarverslagjaar
slagjaarverslagjaarverslagjaarverslagjaarverslag
jaarverslagjaarverslagjaarverslagjaarverslagjaar
slagjaarverslagjaarverslagjaarverslagjaarverslag
jaarverslagjaarverslagjaarverslagjaarver
slagjaarverslagjaarverslagjaarverslagjaar
slagjaarverslagjaarverslagjaarverslagjaar
jaarverslagjaarverslagjaarverslagjaarversla
slagjaarverslagjaarverslagjaarver
jaarverslagjaarverslagjaarver
slagjaarverslagjaarver
jaarverslagjaarvers
slagjaarverslagjaar
jaarverslagjaarvers
slagjaarverslagjaar

Jaarverslag van de Boekmanstichting

1984

Boekmanstichting-Bibliotheek
Herengracht 415 - 1017 BP Amsterdam
Tel. 243739

Amsterdam, 1985

De Boekmanstichting
Herengracht 415 - 1017 BP Amsterdam
Telefoon 020- 24.37.36

De Boekmanstichting is een sociaal-wetenschappelijk
studie- en voorlichtingscentrum over kunst en cultuur

Herengracht 415, 1017 BP Amsterdam
Telefoon 020- 24.37.36

Ontwerp omslag en lay-out Total Design
Typewerk Mies van Splunter, Ina Wienesen-Blokker
Druk Krips Repro, Meppel

INHOUDSOPGAVE

Wat doet de Boekmanstichting?	4
Algemene Zaken	6
Bibliotheek	10
CUPO	12
Dokumentatie en voorlichting	14
Studie en onderzoek	18
Werkplan 1985	25
Lezingen, forums, interviews	27
Kommissies	28
Publikaties van medewerkers	30
Bijlage: brief aan de minister van WVC over zogenaamde desk-research dd. 21.11.1984	

WAT DOET DE BOEKMANSTICHTING?

Politici, kunstenaars, journalisten en ambtenaren vragen onze medewerkers regelmatig 'Wat doet de Boekmanstichting eigenlijk?'

Ondanks het feit dat wij nogal eens aan de weg timmeren met interviews voor radio en televisie - de NOS bracht een uitvoerig programma over het Boekmanboek en de tentoonstelling in het Amsterdams Historisch Museum - en met optreden aan universiteiten en in openbare bijeenkomsten over kunstbeleid, is de Boekmanstichting geen spraakmakende instelling.

Hetgeijkte antwoord uit het briefhoofd: "Sociaal-wetenschappelijk studie- en voorlichtingscentrum over kunst en cultuur" roept blijkbaar geen voldoende helder beeld op.

Toch is het van groot belang dat ook wij ons in deze barre tijden 'verkopen'. Daarom gaven wij in 1984 een folder uit, waarin onze activiteiten in kort bestek zijn opgesomd. Die folder sturen wij ook mee met dit jaarverslag.

En voor de velen die veel jaarverslagen ontvangen en na de eerste bladzijden ongelezen laten, vatten wij nog eens schematisch samen wat wij met weinig medewerkers doen. Dat doen wij vooral om politici, kunstenaars, journalisten en ambtenaren ervan te overtuigen dat de Boekmanstichting een nuttige functie vervult en dat ook de kunst in Nederland gebaat is bij het werk van de Boekmanstichting.

De activiteiten van de Boekmanstichting bestaan uit:

- voorlichting over kunst- en kunstbeleid in Nederland;
- adviezen aan gemeenten, provincies en rijk, aan politieke partijen, kunstinstellingen, kunstenaarsorganisaties en kunstenaars over het kunst- en kunstenaarsbeleid;
- eigen onderzoek naar aspecten van het kunstbeleid in heden en verleden;
- stimuleren en begeleiden van onderzoek aan universiteiten en bij wetenschappelijke instellingen naar het functioneren van de kunst in de samenleving.

Van deze vier soorten werkzaamheden geven wij een aantal voorbeelden met verwijzingen naar de pagina's in dit jaarverslag waar meer te vinden is over deze onderwerpen.

Voorlichting

- een bibliotheek met ongeveer 20.000 titels, waaronder vele die nergens anders te raadplegen zijn (p. 10);
- een openbare leeszaal met zelfbediening, uitlending en publieksservice;
- zes aanwinstenlijsten per jaar met ieder ± 275 geannoteerde titels en enkele recensies van pas verschenen publikaties. Gratis abonnement mogelijk (p. 10);
- literatuurlijsten over aktuele thema's in het kunstbe-

- leid, zoals bijvoorbeeld het toneelbeleid (p. 15);
- keuzelijsten van de voornaamste literatuur over algemene onderwerpen, zoals bijvoorbeeld Christen-democratie en kunstbeleid (p. 16);
- medewerking aan congressen, tentoonstellingen en onderzoek van eigen en andere wetenschappelijke medewerkers (p. 27 e.v.);
- handboeken met alle gegevens over de verschillende kunstsectoren in Nederland (Beeldende Kunst, Letteren, Theater, etc.) (p. 14);
- jaarlijkse kroniek van gebeurtenissen en feiten in het kunstbeleid (p. 19).

Adviezen

- desk-research op verzoek van vakbonden en overheden over aktuele vraagstukken (zie bijlage brief aan minister van WVC d.d. 21.11.1984);
- bijdragen aan openbare bijeenkomsten en forums over bijvoorbeeld BKR, sponsoring, theaterbeleid, kunstin-nige vorming etc. (p. 27);
- artikelen in de pers; optreden voor radio en televisie over ontwikkelingen in het kunstbeleid (p. 27);
- handleiding voor kunstenaars bij het invullen van hun belastingaangifte (p. 16);
- deelneming aan besprekingen over beleidsvoornemens (bijvoorbeeld kunstenwetgeving, sponsoring, popmuziek, bkr, kunst in de wijken, decentralisatie etc.) (p. 28);
- organisatie van congressen van politieke partijen over kunstbeleid (p. 20).

Eigen onderzoek

- de structuur van het dansbeleid en voorstellen voor wijzigingen daarin;
- de ontwikkeling van de uitgaven voor kunst door de rijksoverheid sinds 1945 (p. 22);
- geschiedenis en doeleinden van kunstenaarsorganisaties in Nederland sinds 1900 (p. 23);
- het beleid ten aanzien van de monumenten van de industrialisatie (p. 22);
- de resultaten van het geografisch spreidingsbeleid in de kunstensektor (p. 23);
- de relatie tussen politieke ideologie en kunstbeleid in Nederland (p. 20);
- kunstspreiding en demografische ontwikkelingen (p. 23).

Stimuleren en begeleiden van onderzoek

- inventarisatie van de bij gemeentebesturen, vakbonden, wetenschappelijke instituten, kunstinstellingen etc. levende wensen t.a.v. wetenschappelijk onderzoek (p. 18);
- entameren van historisch en historisch-sociologisch onderzoek naar de ontwikkelingen van het kunstbeleid (p. 19);
- begeleiden van doktoraal-studenten bij het schrijven van skripties over aspecten van het kunstbeleid (p. 6);
- redigeren van een overzichtswerk 'Cultuur in Nederland 1945-1955' (p. 19);
- voorbereiding van een multidisciplinaire bestudering van de problemen rond 'Werkloosheid, arbeidstijdver-korting en culturele voorzieningen' (p. 21).

ALGEMENE ZAKEN

Bestuur

Op 31 december 1984 was het bestuur als volgt samengesteld:

- J. Kassies, voorzitter (31 december 1985);
- J.W.A. van Beers (VNG), lid (31 december 1985);
- vakature (FNV)
- drs. A.G.J. Entius (NOGC), lid (31 december 1985);
- A. van Gemert (Federatie van Kunstenaarsverenigingen), lid (31 december 1986);
- drs. O.J.A. Janssen (Raad voor de Kunst), vice-voorzitter (31 december 1984);
- C.J. Korver (IPO-C), sekretaris-penningmeester (31 december 1984)

Achter de naam van de bestuursleden is de datum vermeld waarop zij aftreden.

De heer Crince le Roy heeft in 1984 zijn bestuurslidmaatschap voortgezet, omdat geen kandidaat door de FNV was voorgedragen. Gedurende 1984 is niet in deze vakature voorzien.

Ine Wanmaker, bibliothekaresse, heeft op haar verzoek per 1 november 1984 eervol ontslag gekregen. Tot haar opvolgster werd op voordracht van de sollicitatiecommissie benoemd Marike Lindhout, medewerkster van de Openbare Bibliotheek te Amsterdam. Zij treedt per 1 maart 1985 in dienst voor de halve werktijd.

Vanaf 1 januari 1984 is Truus Gubbels aangesteld in vaste dienst als samenstelster van de handboeken kunsten.

Harrie Jonkman, student paedagogie, liep stage in het kader van het projekt werkloosheid, arbeidstijdverkorting en culturele voorzieningen. Hij stelde een literatuur-overzicht samen en werd begeleid door Jan Rogier.

Als stagiaire voor het doktoraal examen Sociologie was vanaf 1 september 1984 Sannie Hoogervorst werkzaam. Zij wordt begeleid door Jan Rogier bij de ordening van het archief van de Vereniging van Letterkundigen en het schrijven van een skriptie over de geschiedenis van de VvL.

Voor het projekt politieke partijen onder leiding van Hans van Dulken en Pieter Ligthart werkten Anja van den Bos en Ingeborg Seeleman als stagiaires aan skripties over de opvattingen van de Christelijke Historische Unie en de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie over kunst-beleid.

Marjolein van der Tweel was ook gedurende 1984 weer als tijdelijk medewerkster voor verschillende werkzaamheden van redactionele en organisatorische aard verbonden aan de stichting.

De wetenschappelijke medewerker Tony Jansen was in 1984 lange tijd wegens ziekte geheel of gedeeltelijk uitgeschakeld. Zijn taken werden voor een groot deel overgenomen door Marjolein van der Tweel.

Op 31 december 1984 waren de volgende personen in vaste dienst van de stichting:

directeur: Jan Rogier

wetenschappelijke medewerkers: drs. H.P.van Dulken, drs. J.A. Jansen, drs. P. Ligthart en Otto Valkman

bibliotheek: George de Bruin en Jacqueline Dekker-Retel
dokumentatie: drs. Truus Gubbels, Ineke van Hamersveld en Tineke Pronk

administratie: Pamela Dietz, Mies van Splunter, Ina Wienesen-Blokker

Als gewetensbezwaarde dienstplichtige was op de bibliotheek werkzaam Dick Molter.

Statuten

Het bestuur van de Boekmanstichting wordt gekozen uit kandidaten, die worden voorgedragen door zes instellingen, te weten de Federatie van Kunstenaarsverenigingen, de Federatie Nederlandse Vakbeweging, het Interprovinciaal Overleg Cultuur, de Raad voor de Kunst, de Stichting Nationaal Overleg voor Gewestelijke Cultuur en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. In de afgelopen jaren is gebleken dat vakatures in het bestuur moeilijk kunnen worden ingevuld, omdat niet alle instellingen met eigen kandidaten komen. Het bestuur heeft daarom na overleg met het ministerie van WVC besloten de statuten zodanig te wijzigen dat de bindende voordracht van kandidaten vervalt. De Boekmanstichting kan voortaan zelf bestuursleden werven uit de kringen van gemeentebestuurders, vakbeweging, kunstenaarsorganisaties etc. zonder dat gewacht hoeft te worden op een officiële kandidaatstelling door de in de statuten genoemde instellingen, die echter wel geraadpleegd moeten worden.

Bovendien is het bestuur uitgebreid met bestuursleden afkomstig uit de sectoren musea en monumentenzorg. Deze wijzigingen in de statuten zijn goedgekeurd door het bestuur en de participerende instellingen zullen in 1985 worden geëffectueerd.

Subsidie 1985 en volgende jaren

Het is nauwelijks spektakulair te noemen, dat de Boekmanstichting evenals vele door de overheid gesubsidieerde instellingen ook in 1984 gekonfronteerd is met kortingen en bezuinigingen. Tegenover de erkenning door WVC in 1984 en voorgaande jaren dat de staf van de stichting niet in staat is aan de toenemende vraag naar onderzoek en voorlichting, met name van de zijde van de overheid zelf, te voldoen en dat gezocht moet worden naar extra financiële middelen voor uitbreiding van de staf, staat een aangekondigde korting op de subsidie door WVC in de orde van een halve ton voor 1985 en volgende jaren. De besprekingen hierover zijn - mede in verband met de reorganisatie

tie van het directoraat generaal Culturele Zaken ten departemente - nog niet afgerond, maar het bestuur van de stichting is tegen de voorgenomen korting, op grond van de wettelijk gestelde termijn onmiddellijk in beroep gegaan bij de Raad van State (z.g. AROB-procedure). Voorlopig zijn geen konsekwenties getrokken uit de voorgenomen subsidievermindering, maar zowel de dreiging en het gevecht daartegen als de onzekerheid over de gevolgen voor de personeelsformatie en de werkzaamheden leggen een zware druk op de medewerkers van de Boekmanstichting. Ook in dat opzicht is de Boekmanstichting helaas geen uitzondering: de vraag wordt dringender en omvangrijker, terwijl de mogelijkheden om goed en snel te antwoorden worden beperkt.

Commissie Auteursrecht

Een bevredigende oplossing voor het functioneren van de Commissie Auteursrecht is in 1984 niet bereikt. Of-schoon departement, Federatie van Kunstenaarsverenigingen, Boekmanstichting en commissie het eens zijn over de wenselijkheid van het functioneren van een dergelijke commissie, stagneerden de besprekingen over de praktische invulling daarvan. De sekretaris van de commissie, mevr. dr. F. Klaver is wel opgetreden als adviseur voor auteursrechtelijke vraagstukken, onder meer voor de redactie van de Handboeken, maar adviezen heeft de commissie niet uitgebracht.

Aan het einde van het verslagjaar kwam een afspraak tot stand tussen departement, Federatie en Boekmanstichting om op korte termijn over het voortbestaan en de personele samenstelling van de commissie te vergaderen.

Publiciteit

De afleveringen 17 (feb), 18 (mei) en 19 (sept.) van de Boekmanbrief, informatiebulletin van de Boekmanstichting, dat aan alle vaste relaties en de pers wordt toegezonden, werden geredigeerd door Tony Jansen en Marjolein van der Tweel.

Behalve de eigen publikaties zijn ook uitgaven in samenwerking met andere instituten verzorgd:

- . het verslag van de studiedag van het CDA over kunstbeleid werd samen met het wetenschappelijk bureau van het CDA geredigeerd en uitgegeven;
- . de publikatie 'Zwarte kunst, werken met een uitkering in de (podium)kunsten is een uitgave van het Instituut voor Theateronderzoek.

Alle publikaties zijn voorzien van ISBN nummers en CIP-gegevens. Zij worden ook aan de boekhandel aangeboden.

In 1984 zijn restanten van eerder verschenen publikaties verkocht aan het modern antiquariaat Van Gennep te Amsterdam. Een klein aantal exemplaren van iedere publikatie is in voorraad gehouden.

Folder

Een oud voornemen werd verwerkelijkt: een korte, bondige en begrijpelijke samenvatting van de werkzaamheden van de Boekmanstichting in de vorm van een publieksfolder die in de leeszaal, op kongressen en perskonferenties verspreid kan worden. De lay-out werd verzorgd door Thijs van Delden. Het is de bedoeling dat deze folder regelmatig wordt aangevuld met nieuwe publikaties en literatuurlijsten. Er is een intekenbiljet op publikaties aan toegevoegd.

Automatisering

Een interne commissie automatisering houdt zich bezig met de vraag of een tweede komputer moet worden aangeschaft. Met het oog daarop hebben bibliotheek- en dokumentatiemedewerk(st)ers in 1984 hun werkzaamheden geïnventariseerd en deze in de vorm van stroomdiagrammen weergegeven.

Tevens hebben zij aangegeven welke activiteiten mogelijk in aanmerking komen voor automatisering. Een beslissing hierover kan eerst in 1985 genomen worden, mede in het licht van de ontwikkelingen ten aanzien van de handboeken kunsten en de afspraken daarover met de Staatsuitgeverij (zie onder Dokumentatie).

Archief Boekmanstichting

Naar het archief van de Boekmanstichting (opgericht in 1963) is in 1984 een onderzoek ingesteld, met name om het bestuurs- en sekretariaatsarchief toegankelijk te maken. Er is in het verleden geen systematische zorg geweest voor dit archief en speciaal uit de periode 1963-1969 zijn vele archivalia nog niet teruggevonden. In 1985 wordt de opsporing, inventarisatie en berging voortgezet.

In de bibliotheek van de Boekmanstichting wordt sociaal-wetenschappelijke literatuur (zowel boeken als tijdschriften) over kunst- en cultuurbeleid, over beeldende kunst, muziek, literatuur, theater en massacommunicatie verzameld en toegankelijk gemaakt.

De kollektie is in 1984 uitgebreid met ongeveer 1800 titels, die opgenomen zijn in de 6 aanwinstenlijsten die in het afgelopen jaar verschenen zijn. Dankzij een actief wervingsbeleid zijn er ongeveer 150 nieuwe abonnees op de aanwinstenlijst bijgekomen. Naast het aanschaffen en ontsluiten van literatuur bestaat een groot deel van de werkzaamheden van de medewerk(st)ers uit het beantwoorden van vragen die het publiek stelt. De vragen, die vaak in nauwe samenwerking met de dokumentatieafdeling beantwoord worden, zijn divers, zowel wat onderwerp als complexiteit betreft. Een bloemlezing van vragen is opgenomen in de brief over desk-research van 21 november aan de minister van WVC, die als bijlage bij dit verslag is opgenomen.

Naast deze informatie die de bibliotheek- en dokumentatiemedewerk(st)ers vaak schriftelijk of telefonisch verstrekten, bezochten veel vragenstellers de bibliotheek, om hun onderzoek ter plekke te verrichten. Het aantal uitleningen dat hier het gevolg van was beliep evenals in 1983 ongeveer 1200 aan niet-medewerkers van de Boekmanstichting. Daarnaast werden fotokopieën gemaakt en werd informatie ter plaatse verstrekt.

Zoekhandleiding

Met ingang van 1983 was de bibliotheek van de Boekmanstichting overgegaan op een nieuw klassifikatiesysteem, gebaseerd op de Universele Decimale Classificatie (UDC), de zgn. 'Kunstkode' met ca. 1.200 ingangen. De opbouw van deze kode is echter zodanig, dat gebruik(st)ers niet gemakkelijk de door hen gezochte onderwerpen in dit, systematisch gerangschikte, overzicht terug kunnen vinden. Om de toegankelijkheid van de bibliotheek naar de gebruik(st)ers toe te verhogen, hebben Tineke Pronk en George de Bruin besloten een zoekhandleiding samen te stellen.

De basiswerkzaamheden daarvoor, het maken van een alfabetische (tref)woordenlijst van de termen uit de UDC-kunstkode, zijn in 1984 afgerond. Optimale toegankelijkheid vereist echter een netwerk van verwijzingen naar synoniemen, bredere en engere begrippen. Hiermee is in 1984 een begin gemaakt.

Door het overschakelen op een nieuw ontsluitingssysteem per 1 januari 1983, en het overgaan op de nieuwe regels voor de titelbeschrijving (de ISBD-regels) moet voorlopig in de bibliotheek gewerkt worden met twee alfabetische hoofdwoorden katalogi. In het afgelo en jaar is een begin gemaakt met de integratie van deze twee katalogi waarvoor Jacqueline Dekker-Retel de oude alfabeti-

sche katalogus in zijn geheel overtypt.

Ine Wanmaker, één van de bibliothekareses is per 1 november van werkring veranderd. Voor de ontstane vakature is na een langdurige sollicitatieprocedure met ca. 200 sollicitanten een nieuwe medewerkster gevonden; Marike Lindhout zal per 1 maart 1985 in dienst treden.

De Culturele Pool is een samenwerkingsverband van bibliotheken, die, op basis van gemaakte afspraken betreffende selectiekriteria en bepaalde toe te passen regels, gezamenlijk een honderdtal tijdschriften en documenten beschrijven en de aldus verkregen informatie onderling uitwisselen. Tot de participanten behoren de afdeling documentatie en bibliotheek van het Ministerie van WVC, de Raad voor de Kunst, de Stichting Culturele Raad Overijssel, het Landelijk Oversteuningsinstituut Kunstzinnige Vorming (LOKV) en de Boekmanstichting. Doelstelling van de CUPPO is: coördinatie en harmonisatie van literatuuropdocumentatie op het gebied van kunst en cultuur met gelijktijdige opbouw van een klassifikatiesysteem (de zogenaamde UDC-kunstkode).

Centraal staat de wisselwerking tussen kunst en samenleving en de aspecten die betrekking hebben op productie, distributie en konsumptie van kunst. Alle aandachtsgebieden zijn afgeleid van deze wisselwerking en betreffen o.a. beleidsmatige, sociaal-wetenschappelijke en edukatieve aspecten.

Binnen de CUPPO is in 1984 gesproken over zowel intern als extern beleid. Met name zijn specifieke bibliotheektechnische onderwerpen opnieuw aan de orde gesteld, zoals selectiekriteria, het klasseren met behulp van de UDC-kunstkode, en het toekennen van de zgn. kopmerken (die de relaties bepalen tussen afzonderlijke getallen en voor een bepaald onderwerp staan).

In het kader van de uitbreiding van de UDC-kunstkode is overleg gevoerd met de thesaurusbeheerder van het Ministerie van WVC, mevrouw Schweitzer-Ferguson, over ontbrekende termen in de kunstkode.

Tevens is de UDC-kode, zoals die momenteel wordt gebruikt door het Ministerie van WVC, doorgenomen op eventuele nieuwe voor de CUPPO relevante getallen. Dit alles heeft geresulteerd in een niet gering aantal aanvullingen op de UDC-kunstkode.

Begin 1984 is het Jaarverslag van de Culturele Pool over de periode 1980-1983 verschenen. Een aantal exemplaren van dit jaarverslag is direkt verzonden naar bibliotheken/instellingen; andere organisaties werden per brief op de hoogte gesteld van de mogelijkheid een verslag aan te vragen. Het aantal aanvragen bleek dermate groot te zijn dat het gedrukte aantal exemplaren niet voldoende was. De reactie met betrekking tot openstelling van de CUPPO waren positief.

In het kader van deze openstelling (d.w.z. instellingen/bibliotheken/partikulieren de mogelijkheid bieden een abonnement te nemen op de geproduceerde fiches) is informatie verzameld bij andere in Nederland opererende documentatiepools over werkwijze, aanbod en uitvoering. Naar aanleiding van deze gesprekken en in overleg met de poolpartners is besloten per 1985 de pool voor een beperkt aantal instellingen open te stellen. In eerste instantie zijn daarvoor die instellingen/bibliotheken uitgenodigd,

die zich reeds eerder geïnteresseerd hebben getoond in
een abonnement.

DOKUMENTATIE EN VOORLICHTING

De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur besloot per 1 januari 1985 subsidie te verlenen voor de samenstelling en uitgave van nieuwe delen in de serie Handboeken Kunsten, naar analogie van het eerder verschenen Handboek Beeldende Kunst.

De Boekmanstichting, als subsidiesluis, zal namens de vaste participanten in het Handboeken-project optreden als koördinerende en uitvoerende instantie. Als gevolg van deze gunstige beschikking is een dokumentalist(e) aan de formatie van de Boekmanstichting toegevoegd. Als zodanig is aangesteld Truus Gubbels, eerder samenstelster van het Handboek Beeldende Kunst.

Handboek Letteren

In 1984 werd begonnen met de samenstelling van het Handboek Letteren, het tweede deel in de reeks Handboeken Kunsten. Het Handboek Letteren zal, analoog aan het reeds eerder verschenen Handboek Beeldende Kunst, informatie bevatten over landelijke/regionale en gemeentelijke activiteiten, organisaties, subsidieregelingen, musea, genootschappen, auteursrecht, belastingen, sociale verzekeringen, fondsen, prijzen, kontrakten e.d. en aspecten van uitgeverij, boekhandel en bibliotheekwezen van belang voor letterkundigen en literaire vertalers.

De samenstelster is Truus Gubbels; de redactie wordt gevormd door vertegenwoordig(st)ers van de Federatie van Kunstenaarsverenigingen (Willem Woudenberg), de Vereniging van Letterkundigen/Vakbond van Schrijvers (Ernst van Altena), het Nationaal Overleg voor Gewestelijke Cultuur (Mies Noordenbos) en de Boekmanstichting (Ineke van Hamersveld). In de redaktieraad hebben zitting Annemarie Stordiau (Afdeling Voorlichting van het Ministerie van WVC) en Kees Holierhoek (VvL/VvS). Als gast-auteurs voor de hoofdstukken auteursrecht, belastingen en sociale verzekeringen zijn aangezocht: Th. Limperg, K. Geutskens, H. Mobach en B. Terra. Het Handboek Letteren zal in de eerste helft van 1985 als losbladige editie bij de Staatsuitgeverij verschijnen.

Handboek Beeldende Kunst

Truus Gubbels werkte in 1984 aan de zesde en zevende aanvulling op het Handboek Beeldende Kunst. De zesde aanvulling, verschenen in juli 1984, bevat naast de gebruikelijke naam- en adreswijzigingen een herziening van de hoofdstukken 1 (Landelijk bestuur) en 6 (Regelingen en subsidies) in verband met het drastisch gewijzigde WVC-beleid, en hoofdstuk 14 (Belastingen/sociale verzekeringen). De zevende aanvulling zal in de eerste helft van 1985 verschijnen.

Handbook of Cultural Affairs in Europe

Ineke van Hamersveld verzorgde de Nederlandse bijdrage aan het Handbook of Cultural Affairs in Europe/Manuel

Europe enne des Affaires Culturelles, een overzicht van overwegend landelijke kunst- en culturele instellingen. Het initiatief voor de uitgave werd genomen door CIRCLE, cultural information and research centres liaison in Europe, een netwerk dat werd ingesteld door de Council of Cultural Affairs van de Raad van Europa. Ineke van Hamersveld woonde de vierde vergadering van de Circle, gewijd aan het handboek over Culturele Zaken en gehouden op 15 en 16 november 1984 in Straatsburg bij. Het verslag van deze bijeenkomst is op aanvraag bij de Boekmanstichting verkrijgbaar.

Zwarte Kunst

Voorjaar 1984 verscheen als publikatie nr. 8 van het Instituut voor Theateronderzoek een ko-productie van Stichting Funda en de Boekmanstichting, onder de titel Zwarte Kunst: werken met een uitkering in de (podium) kunsten. Tineke Pronk en Ineke van Hamersveld stelden voor deze publikatie een omvangrijke literatuurlijst (over economie van de arbeid, werkloosheid in de kunstensektor, sociale verzekeringen en voorzieningen, en over (onvrijwillig) onbetaalde arbeid), een overzicht van beroepsmogelijkheden in het kader van de sociale voorzieningen en een adressenlijst samen. Zij verzorgden tevens de redactie.

Arts and Economics

Op verzoek van Virginia Lee Owen van de Illinois State University maakte Ineke van Hamersveld ter gelegenheid van het derde internationale kongres over cultuur en economie (zie p. 20) een aanvullende literatuurlijst op de eerder door Tineke Pronk geproduceerde lijsten Arts and Economics, a bibliography (1982) en Sponsoring van Kunst (1983).

Arts and Economics II bevat ca. 480 titels van overwegend Engelse en Nederlandse boeken, artikelen, nota's over de theorie van economie en cultuur, overheidssteun aan de kunsten, sponsoring en fundraising, management en marketing en economische aspecten binnen de kunsten algemeen, beeldende kunst en bouwkunst, muziek, theater, literatuur, fotografie en vooral film.

Literatuurlijst Sinds de Nota Toneelbeleid

Naar aanleiding van de ontwikkelingen binnen het toneelbestel stelden Tineke Pronk en Ineke van Hamersveld een literatuurlijst samen over landelijk, provinciaal en gemeentelijk beleid en subsidiëring op het gebied van toneel, dans, mime en poppenspel: sinds de nota toneelbeleid; theaterbeleid en -subsidiëring in Nederland, 1976-1984.

Pieter Ligthart nam op zich een inleiding te schrijven op deze lijst over het spanningsveld tussen landelijk beleid en landelijke subsidiëring, (zie onder studie en onderzoek, p. 20). Deze publikatie zal in de loop van 1985 verschijnen.

Keuzelijsten

In het kader van de voorlichtende activiteiten startten Ineke van Hamersveld en Tineke Pronk in 1983 met de productie van korte literatuurlijsten over veelgevraagde of verwaarloosde onderwerpen, voornamelijk gebaseerd op boeken, rapporten, tijdschriftartikelen e.d. aanwezig in de bibliotheek van de Boekmanstichting: de zogenaamde Keuzelijsten.

Aan deze serie werden in 1984 drie nieuwe titels toegevoegd: Theatergezelschappen over hun beleid (nr. 2), Christen-democratische politieke partijen en kunst (beleid) vanaf 1945 (nr. 3) en Theaterakkommodatiebeleid in Nederland (nr. 4).

In Keuzelijst 2 staan de gezelschappen centraal: hun beleidsnota's, werkplannen, interviews e.d., zijn opgenomen vanaf 1976.

Keuzelijst nr.3 valt in vier delen uiteen: ARP (3a), CHU (3b), KVP (3c) en CDA (3d). Deze lijst werd samengesteld in aansluiting op het deelproject over Christen-democratische partijen en de in dat kader verzamelde literatuur. Dit project werd geleid door Hans van Dulken en Pieter Ligthart (zie hiervoor p.

Een selectie uit de literatuur van Keuzelijst 3 verscheen bovendien als geannoteerde literatuurlijst in de bundel 'Christen-democratie, Kunst, Politiek; beschouwingen over kunstbeleid', een gezamenlijke uitgave van het Wetenschappelijk Instituut van het CDA en de Boekmanstichting.

De literatuur in Keuzelijst 4 gaat over het akkommodatiebeleid van gemeenten en het beleid van akkommodaties vanaf 1976.

Naast de rol van akkommodaties in de Nederlandse toneelpraktijk als bemiddelaar tussen aanbod en publiek, komen aspecten aan de orde als beheersstructuur, financiering, exploitatie, bespeling, programmering en publiekswerving.

Voorlichting

Over de publieksvragen en het kortlopend onderzoek dat ter beantwoording daarvan door de dokumentalisten wordt verricht is uitvoerig bericht in de reeds genoemde brief van 21 november aan de Minister van WVC over de desk-research. Wij verwijzen ook hiervoor naar de bijlage van dit jaarverslag.

Handleiding voor de invulling van het aangiftebiljet Inkomstenbelasting voor kunstenaars

In 1984 is door Otto Valkman een grondig herziene versie van de in 1983 opgestelde handleiding voor kunstenaars om het belastingformulier in te vullen samengesteld. De formulieren voor de opgave 1984 zijn namelijk zeer ingrijpend veranderd, terwijl ook de wetgeving per 1 januari 1984 nogal veel wijzigingen onderging.

Archieven van kunstenaarsorganisaties

Ter ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek naar de materiële positie van kunstenaars en de belangenbehartiging via vakverenigingen van kunstenaars (zie p. 23) is een enquête gehouden onder kunstenaarsverenigingen en vakbonden om de verblijfplaats en inhoud van hun archieven te registreren. Ongeveer zestig verenigingen en organisaties zijn hiertoe benaderd. De helft daarvan heeft in 1984 gereageerd. De overige instellingen zullen nogmaals om medewerking worden gevraagd. Het is van groot belang dat de Boekmanstichting een zo compleet mogelijk overzicht krijgt van deze archieven. Regelmatig wordt geconstateerd dat sekretarissen van verenigingen het archief thuis bewaren en vergeten over te dragen aan hun opvolger.

De Boekmanstichting heeft bemiddeld bij de berging en deponering van archieven in openbare archiefbewaarplaatsen, zoals het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, het Algemeen Rijksarchief, Gemeentearchieven, Rijksarchieven in de provincies e.d. Ook kan medewerking gegeven worden bij de inventarisatie van deze archieven. Het inkomplete archief van de Vereniging van Letterkundigen/Vakbond van Schrijvers (opgericht 1905) wordt door een stagiaire bij de Boekmanstichting geïnventariseerd en beschreven (zie over dit project hierna p. 23).

Dokumentaire film Willem Arondéus

De filmmakers Toni Bouman (ex ZI-VARA) en Ireen van Ditshuyzen hebben subsidie van WVC gekregen voor het maken van een documentaire film over het leven van Willem Arondéus, schrijver van de zgn. Brandaris brieven in de Tweede Wereldoorlog, één van de leiders van het kunstenaarsverzet en van de overval op het Amsterdamse bevolkingsregister (1943). De samenstellers hebben ondersteuning gevraagd van Jan Rogier, die eerder publiceerde over Arondéus, voor gegevens over Arondéus als kunstenaar en verzetsman. Overwogen wordt of de documentaire ondersteuning van dit project door de Boekmanstichting apart gefinancierd kan worden.

STUDIE EN ONDERZOEK

Inventarisatie onderzoekswensen

Meermalen is in het verleden de wens uitgesproken dat een meer systematische programmering van wetenschappelijk onderzoek in de beleidssector Culturele Zaken zal plaatsvinden. Zowel de Directeur-Generaal Culturele Zaken van het ministerie van WVC, zijn stafafdeling, de Federatie van Kunstenaarsverenigingen, de Raad voor de Kunst als de Boekmanstichting hebben daarop aangedrongen. Het grootste struikelblok hierbij is de geringe financiële armslag die potentiële opdrachtgevers van onderzoek, met name het ministerie van WVC, hebben. Een programmeringsoverleg in geformaliseerde vorm wekt dan verwachtingen die niet waargemaakt kunnen worden. Na overleg met het departement heeft de Boekmanstichting besloten een eigen kommissie in het leven te roepen die tot taak krijgt de onderzoekswensen op het terrein van de kunst- en cultuurpolitiek te inventariseren en aan de hand van die inventarisatie een prioriteitenlijst samen te stellen bij wijze van advies aan de minister van WVC. De Boekmanstichting heeft de Federatie van Kunstenaarsverenigingen, de Kunstenbond FNV, de Nederlandse Museumvereniging en de Stichting Nationale Contactcommissie Monumentenbescherming uitgenodigd een vertegenwoordiger in deze kommissie aan te wijzen. De voorzitter van het bestuur van de Boekmanstichting is voorzitter van de kommissie, de directeur is sekretaris. De minister van WVC heeft dr. A.M. Bevers, verbonden aan de Stafafdeling Beleidsvoorbereiding Culturele Zaken, tot waarnemer in de kommissie benoemd. Stafleden van de Boekmanstichting, belast met opstelling en verwerking van een enquête, nemen deel aan vergaderingen van de kommissie. Ter voorbereiding van het werk van de kommissie heeft de Boekmanstichting een enquête onder overheidsinstanties die zich met kunstbeleid bezighouden, wetenschappelijke instellingen, kunstenaarsorganisaties en kunstinstanties gehouden. Voor de eerste maal is een beperkt aantal instellingen (±200) benaderd. De respons op de enquête was echter dermate teleurstellend, dat besloten werd tot een schriftelijk en mondeling rappel bij de verschillende instellingen. Na herhaalde verzoeken zijn van 83 instellingen antwoorden binnengekomen. Op grond van de voorlopige konklusies van deze enquête zal in 1985 door de kommissie een advies over de programmering van onderzoek worden opgesteld en aan de minister van WVC worden aangeboden.

Jaarboek

Als uitvloeisel van het werk van de redactie van de Monografieën Kunst en Overheid, waarover in voorgaande jaarverslagen bericht is, is in 1984 het eerste Jaarboek van de Boekmanstichting samengesteld. Onder redactie van Jan Kassies (voorzitter) en de medewerkers van de stichting Hans van Dulken, Jan Rogier, Marjolein van der Tweel (eindredactie) en Otto Valkman is dit eerste deel van de serie 'Kunst en Beleid in Nederland' pers-

klaar gemaakt. Het zal in april 1985 verschijnen bij de uitgeverij Van Genneep en bevat drie bijdragen:

In haar studie over de veranderingen in de CPN-visie op kunst, kunstenaar en kunstbeleid tussen 1945 en 1976 trekt de sociologe Truus Gubbels de konklusie dat de CPN meer een kunstenaarsbeleid nastreefde dan een kunstbeleid, en dat het 'socialistisch realisme' er nooit werkelijk als leidend beginsel is aangehangen. De socioloog Hans van Dulken onderzoekt de herkomst van de cultuurpolitieke opvattingen van de legendarische prof. G. van der Leeuw, de eerste 'socialistische' minister van O.K. & W. In zijn studie wordt aangetoond dat de ideeën van Van der Leeuw wel héél ver afstaan van wat wij progressief zouden noemen. Uit de derde bijdrage van de kunsthistorika Annemieke Hoogenboom over het kunstbeleid in ons land tussen Bataafse Republiek en liberale staatshervorming (1795-1848), blijkt dat er in die periode op het terrein van de beeldende kunst - onder meer door het maecenaat van de koningen Lodewijk-Napoleon, Willem I en Willem II - een heel wat aktiever beleid werd gevoerd dan tot nu toe is aangenomen.

Oorspronkelijk was het de bedoeling in dit Jaarboek ook een aanvang te maken met het publiceren van een jaarlijkse kroniek van het Nederlandse kunstbeleid. Ondanks vergaande voorbereidingen is besloten tot uitstel van deze publikatie. Ruimtegebrek in het eerste deel en het ontbreken van beredeneerde criteria bij de keuze van feiten en ontwikkelingen in het kunstbeleid voor opname in een dergelijke kroniek deden de redactie besluiten de samenstelling uit te stellen tot het tweede jaarboek.

Overzichtswerk Cultuur in Nederland 1945-1985

Met de Staatsuitgeverij zijn oriënterende gesprekken gevoerd door Jan Rogier en Tony Jansen over de uitgave van een tweedelig overzichtswerk onder de titel 'Cultuur in Nederland 1945-1985' waarin de ontwikkeling van alle sectoren van kunst in de ruimste zin van dit woord (film, letteren, kunstzinnige vorming, dans, design, etc. etc.) per sektor behandeld wordt. De voorlopige inhoud en een lijst van aan te zoeken auteurs circuleert in een beperkte kring van deskundigen. Staatsuitgeverij en Boekmanstichting zijn nog in onderhandeling over de financiering van dit projekt, dat niet ten laste kan komen van de Boekmanstichting behalve voor de redactionele werkzaamheden. Gezocht wordt naar sponsors voor deze uitgave.

Internationaal Kongres Economie en Cultuur

Het vierde deel van de voordrachten en papers van het in 1982 in Maastricht gehouden Tweede Internationale Kongres over Economie en Cultuur is in 1984 eindelijk verschenen.

De redactie van deze bundels was in handen van James L. Shanahan, William S. Hendon, Izaäk Th.H. Hilhorst en Jaap van Straalen. De produktie werd verzorgd door het Center for Urban Studies van de Universiteit van Akron (Ohio USA).

De vier thematisch geredigeerde delen zijn getiteld:

1. Economic and Historic Preservation
2. Economic Research in the Performing Arts
3. Economic Support for the Arts
4. Markets for the Arts.

Een beperkt aantal exemplaren is nog verkrijgbaar bij de Boekmanstichting voor f 100,- (4 delen, circa 650 p.), exclusief verzendkosten.

Intussen vond van 24 tot 27 april 1984 in Akron (Ohio) in de Verenigde Staten het derde Internationale Kongres over 'Culturele economie en planning' plaats. De sponsors van dit kongres waren de 'Association for Cultural Economics', de 'National Endowment for the Arts' en de Universiteit van Akron.

De Boekmanstichting was daar vertegenwoordigd door Pieter Ligthart, die tevens zijn paper 'Financing of Arts Policy by the Dutch Government since 1950' inleidde. Samen met drs. B.J. Langenberg en de Nederlandse Vereniging van Toneelgezelschappen, die voor dit kongres een paper 'Public Support for Theatre in Holland' had geschreven, was Pieter Ligthart ingedeeld in een sessie gewijd aan economische politiek met betrekking tot de kunst. Andere bijeenkomsten werden o.a. besteed aan de evaluatie van economische 'impact studies', kunstmanagement, over de vraag naar kunststudies en de economie van culturele markten. Met name de economische impact studies blijken een nieuw, belangrijk studieobject, dat grote aandacht trok.

In zijn paper (en inleiding) geeft Pieter Ligthart een eerste antwoord op de vraag: hoeveel geld heeft de Nederlandse regering na de Tweede Wereldoorlog voor de kunst uitgegeven, hoeveel voor de afzonderlijke kunst-disciplines en waarom? Schrijvers konklusie luidt dat de Nederlandse staat bereid is gebleken om de terugval in de bestedingen van de partikuliere sektor voor het repertoiretoneel en symfonische muziek te compenseren. Daarbij heeft de staat geen artistiek beleid gevoerd noch een beleid op het terrein van het beheer.

Politieke partijen

Als uitvloeisel van de activiteiten van de werkgroep Politieke Partijen en Kunstbeleid (Hans van Dulken en Pieter Ligthart) organiseerde de Boekmanstichting in samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut van het CDA op 28 januari een studiedag over het thema christendemocratie en kunstbeleid. Deze dag werd door meer dan honderd mensen bezocht.

De studiedag werd geopend door Jan Rogier. Oud-minister van CRM en oud-voorzitter van de Antirevolutionaire Partij Hans de Boer schetste in zijn inleiding de perspectieven van een christendemokratisch kunstbeleid. Jan Kassies reageerde met zijn lezing 'Cultuurpolitiek en consensus' op de inleiding van De Boer. De dag werd afgesloten met een forumdiskussie. Naast de beide inleiders hadden in het forum zitting mevrouw C.H. Evenhuis-Van Essen, lid van de Tweede Kamer van het CDA en oud-staatssekretaris L.J.M. van de Laar (KVP). De dag stond onder voorzitterschap van prof.dr. H. Franken.

Ter afsluiting van het project van het Wetenschappelijk Bureau van het CDA en de Boekmanstichting verscheen in oktober de bundel 'Christendemocratie-Kunst-Politiek'. Deze bundel bevat naast het verslag van de studiedag, artikelen over de kunstpolitiek van de AR, CHU en KVP. Deze artikelen verschenen eerder in Christen Democratische Verkenningen (nov.1983). De bundel werd aangevuld met een interview met de huidige christen-democratische minister van WVC mr.drs. L.C. Brinkman, gehouden door Van Dulken en Ligthart. In een slotbeschouwing gaat Kees Klop, adjunct-direkteur van het Wetenschappelijk Bureau van het CDA nader in op de perspectieven van een christen-democratische kunstpolitiek. Ineke van Hamersveld en Tineke Pronk stelden voor de bundel een geannoteerde literatuurlijst samen.

In 1984 werden de besprekingen voortgezet met de politieke partijen CPN en VVD over te organiseren kongressen over hun visie op het kunstbeleid. De wetenschappelijke buro's van beide partijen zijn hierbij de gesprekpartners van de Boekmanstichting. Beide kongressen zouden vergezeld moeten gaan van publikaties over de kunstpolitieke opvattingen van de betrokken partijen. Evenals eerder gebeurde ten aanzien van de KVP, de ARP en de CPN werden doktoraal studenten begeleid bij het schrijven van skripties over 'liberalisme en kunstbeleid' (Ingeborg Seeleman) en 'de Christelijk Historische Unie en het kunstbeleid' (Anja van den Bos). Hun studies zullen in de loop van 1985 worden voltooid. Ook de begeleiding van deze skripties is in handen van Hans van Dulken en Pieter Ligthart.

Werkloosheid, arbeidstijdverkorting en culturele voorzieningen

Het eerder voorgenomen kongres over Kunst en overheid in crisistijd, dat door gebrek aan medewerking en financiën moeilijk te organiseren bleek, is omgebogen in een praktisch onderzoek naar de vraag welke culturele voorzieningen nodig zijn in verband met de structurele werkloosheid en arbeidstijdverkorting. Een dergelijk gekompliceerd onderzoek met vele invalshoeken vraagt om inschakeling van deskundigen buitenshuis die het materiaal kunnen aandragen op grond waarvan verantwoorde cultuurpolitieke konklusies kunnen worden geformuleerd. In eerste instantie is een oriënterend literatuuronderzoek ingesteld door Harrie Jonkman, paedagoog, eerder werkzaam bij ons bestuurslid Otto Janssen op het Criminologisch Instituut aan de Universiteit van Groningen.

Een interne werkgroep van de Boekmanstichting heeft zijn bevindingen vertaald in een inventarisatie van disciplines en bijbehorende autoriteiten die aan de verdere invulling van het onderzoek een bijdrage zouden kunnen leveren. Jan Rogier heeft vervolgens een inleiding opgesteld aan de hand waarvan mensen in het voorjaar van 1985 zullen worden uitgenodigd om voor een besloten konferentie hun invalshoek van de probleemstelling in de vorm van een paper te belichten. De verdere voortgang van het project kan dan tot slot van deze konferentie worden vastgesteld.

Met vertegenwoordigers van verschillende belanghebbende groeperingen is intussen kontakt opgenomen over dit project, met name het FNV, het NIVON en de Populier/Balie.

Financiering kunstbeleid rijksoverheid sinds 1940

In het verslagjaar zijn op grond van de eerder verkregen gegevens voor dit onderzoek twee afzonderlijke projecten uitgevoerd:

1. Paper van het 3e Internationale Kongres over culturele economie en planning (zie hiervoor p. 20).
2. Analyse van het toneelbeleid van de rijksoverheid sinds 1950, speciaal de procedure van de subsidiëring van het theater. Deze analyse is bedoeld als inleiding op de door Ineke van Hamersveld en Tineke Pronk vervaardigde literatuurlijst (zie onder dokumentatie). Deze uitvoerige inleiding zal in de eerste maanden van 1985 worden voltooid.

Over de financiering van het kunstbeleid door provinciale- en gemeentebesturen is geen aanvullend onderzoek gedaan. De opzet van een dergelijk onderzoek kan eerst ter hand genomen worden, wanneer het onderzoek naar de rijksuitgaven voltooid is.

Monumenten van de industrialisatie

Hoewel de afronding van dit onderzoek ook in 1984 is vertraagd door ziekte van Tony Jansen nadert dit projekt nu zijn voltooiing. De literatuurstudie voor dit onderzoek is vrijwel afgerond, evenals de interviews met sleutelfiguren in de sektor van monumentenzorg en industriële archeologie. Er is een inventarisatie gemaakt van personen en organisaties die op dit terrein werkzaam zijn. Tevens is in samenwerking met het bestuur van de Federatie Industrieel Erfgoed in Nederland (FIEN) en de Stichting Industriële Archeologie in Nederland een enquête uitgevoerd onder plaatselijke en regionale organisaties om te onderzoeken hoever de inventarisatie van industriële objecten in Nederland is gevorderd. De resultaten daarvan zullen volgens verwachting in januari 1985 bekend zijn. Verder zijn in 1984 een aantal kongressen met betrekking tot de (decentralisatie van de) monumentenzorg en industriële archeologie bijgewoond.

De voorlopige inhoudsopgave van het rapport luidt als volgt:

1. Inleiding over de industriële archeologie als wetenschap en de beoefening in Nederland en een aantal andere westerse landen.
2. Een inventarisatie van de stand van zaken m.b.t. de industriële monumenten in Nederland.
3. Een analyse van de problematiek van het behoud en beheer van industriële monumenten in relatie tot de stads- en dorpsvernieuwing.
4. De toekomst van deze monumenten in relatie tot de decentralisatie van de monumentenzorg.

De publikatie van dit rapport is nu voorzien voor medio 1985.

Horizontale spreiding

Otto Valkman heeft in 1984 een opzet ontworpen voor een studie naar de horizontale spreiding van kunst in Nederland tussen 1950-1985.

Het statistisch materiaal over deze periode is verzameld en geanalyseerd. Dit zal worden aangevuld met case studies over een aantal gemeenten in Nederland.

In die cases zal worden ingegaan op gemeentelijk cultuurbeleid, culturele voorzieningen en de aard van het aanbod dat er wordt gebracht.

Demografie en spreiding

Het spreidingsbeleid - zowel vertikaal als horizontaal - is tot nu toe bestudeerd op grond van landelijke demografische ontwikkelingen en de neerslag daarvan in de statistieken van het CBS (zie vooral de studies van Wim Knulst en de verslagen van het Sociaal Cultureel Planbureau). In aansluiting op het horizontale spreidingsonderzoek van Otto Valkman en de plaatselijke case-studies daarbinnen zou een nadere bestudering van de plaatselijke en regionale afwijkingen van de landelijke demografische ontwikkelingen van belang zijn. Men denke hierbij aan concentratie van immigranten en buitenlandse arbeiders, aan 'groeikernen' of gebieden met grote werkloosheid. Ook de landelijke demografische ontwikkelingen behoeven nadere specificatie, uitsplitsing en verklaring, bijvoorbeeld de groei van het aantal hoger opgeleiden naar hun sociale herkomst. Deze nadere demografische gegevens zouden vergeleken moeten worden met de vraag- en aanbodcijfers van de kunstspreiding, zowel vertikaal als horizontaal. Besprekingen over dit demografisch onderzoek zijn in het najaar van 1984 begonnen tussen WVC en de Boekmanstichting met de bedoeling dat dit onderzoek verricht zou worden door Marjolein van der Tweel, die zich voorbereidt op het doktoraal examen sociale geografie. Voor dit onderzoek is in principe een projektsubsidie in het vooruitzicht gesteld.

Kunstenaarsorganisaties

Sinds hij zijn studie over 'Kunstenaarsorganisaties tussen belangenbehartiging en kunstpolitiek' schreef voor het Vlaams-Nederlands sociologencongres in 1979 heeft Jan Rogier nadere gegevens verzameld over dit thema en over de geschiedenis van de vakorganisatie van kunstenaars. Dit onderzoek vindt plaats tussen zijn normale werkzaamheden door en de tijdsplanning daarvan is dus moeilijk. Bovendien komen regelmatig archieven van kunstenaarsorganisaties te voorschijn (zie hiervoor p. 17) die het onderzoek naar de geschiedenis uitbreiden. Het is de bedoeling dat het resultaat van deze studie in het tweede jaarboek Kunst en Beleid in Nederland verschijnt.

VvL-archief

Eén van de archieven, die van belang zijn voor de bestudering van de geschiedenis van de vakorganisatie van kunstenaars (zie hiervoor p. 17) is het archief van de Vereniging van Letterkundigen, die in 1905 is opgericht

en een belangrijke rol heeft gespeeld bij de invoering van het auteursrecht in Nederland en de totstandkoming van standaardkontrakten tussen uitgevers en auteurs. Het archief van de VvL, in bewaring gegeven aan het Letterkundig Museum en Documentatiecentrum in Den Haag, is zeer fragmentarisch en nog ongeordend. Ook over de geschiedenis van de VvL is nog nauwelijks iets geschreven van enige wetenschappelijke betekenis. In het kader van haar sociologiestudie brengt Sannie Hoogervorst een globale ordening aan in het archiefmateriaal, dat het Letterkundig Museum voor dat doel in bruikleen gegeven heeft aan de Boekmanstichting. Zij vermeerdert de archivalia van de VvL met de erfenis van oud-bestuursleden en funktionarissen van de VvL en spoort in binnen- en buitenlandse kollekties aanvullende archiefstukken en publikaties op. Na de beëindiging van deze stage hoopt zij een doktoraalskriptie (literatuur) sociologie te schrijven op grond van (een deel van) het geïnventariseerde materiaal.

WERKPLAN 1985

De opstelling van het werkplan voor 1985 is reeds in de zomer van 1984 ter hand genomen, opdat het concept daarna samen met de begroting in het najaar op het departement betrokken kon worden bij de subsidiebesprekingen, mede met het oog op de bepleite uitbreiding van de formatie van de wetenschappelijke staf en de bibliotheek. Het concept-werkplan is in de bestuursvergadering van 14 september goedgekeurd. Niettemin is de goedkeuring van dit werkplan door de Minister uitgesteld in afwachting van de uitslag van het begrotingsoverleg. Wel is de Boekmanstichting gevraagd een nadere toelichting te geven op de door de medewerkers verrichte zogenaamde desk-research. In een uitvoerige brief d.d. 21 november, die als bijlage aan dit verslag is toegevoegd, is het begrip desk-research ontleed en zijn de verschillende daaronder vallende activiteiten geïnventariseerd. In het werkplan zijn de volgende projecten als gezichts-bepalend voor 1985 gepresenteerd:

1. De inventarisatie van onderzoekswensen als uitvloeisel van de eindelijk in 1984 samengestelde adviescommissie, waarin vertegenwoordigers van de Federatie van Kunstenaarsverenigingen, de Kunstenbond FNV, de Nederlandse Museumvereniging, de Nationale Contactcommissie Monumentenbescherming en de Boekmanstichting zitting hebben.
2. De Handboeken voor de verschillende kunstsectoren, te weten Theater, Muziek, AV-media en Letteren. Ook dit is een samenwerkingsproject, waarvan de uitvoering gestationeerd is bij de Boekmanstichting. In de redactie van de handboeken participeren tenminste het Nationaal Overleg voor Gewestelijke Cultuur, de Federatie van Kunstenaarsverenigingen en de Boekmanstichting.
3. De Jaarboeken die de Boekmanstichting al enige jaren voorbereidt en waarin historische en historisch-sociologische studies en essays over aspecten van de relatie tussen Overheid en Kunst zullen worden gepubliceerd. In 1985 verschijnt het eerste deel van deze serie en wordt het Jaarboek 1986 geredigeerd.
4. Indien de voorbesprekingen over het project dat als werktitel draagt 'Werkloosheid-arbeidstijdverkortings-culturele voorzieningen' in 1984 zijn voltooid, zullen in 1985 de konklusies daarvan worden uitgewerkt en gestalte krijgen in een bundel studies en/of een kongresverslag. Ook dit is een samenwerkingsproject, waarvoor deskundigen buiten de Boekmanstichting worden uitgenodigd.
5. In samenwerking met de wetenschappelijke buro's van de Communistische Partij Nederland en de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie zullen in 1985 kongressen

worden belegd over hun opvattingen over kunstbeleid.
Dit gebeurt naar analogie van de eerder gehouden bij-
eenkomst met het CDA.

LEZINGEN, FORUMS, INTERVIEWS

In de bezette vleugel van het Stedelijk Museum te Amsterdam organiseerde de BBK een nieuwjaarsontvangst. Jan Rogier was één van de inleiders (1 januari).

Radio Stad Amsterdam verzorgde een nieuwjaarsprogramma over het culturele leven in Amsterdam. De tentoonstelling en het boek van Tony Jansen en Jan Rogier over Boekman en het Kunstbeleid van Amsterdam werden daarin uitvoerig behandeld, o.m. door een interview met Jan Rogier (1 januari).

Op de Prinsenhofconferentie van de gemeente Amsterdam over racisme (26 en 27 januari) was Jan Rogier voorzitter van de Werkgroep 'Racisme en Wetenschap'. Hij hield zelf een inleiding over de discriminatie van culturele minderheden.

De studiedag over kunstbeleid, georganiseerd door het CDA en de Boekmanstichting (28 januari, zie verder p. 20) werd door Jan Rogier met een inleiding geopend.

Het tribunaal over het kunstbeleid, door de BBK georganiseerd in het Stedelijk Museum (18 februari) werd door Jan Rogier voorgezeten.

Voor de derde internationale konferentie over economie en cultuur in Akron (USA) van 24-27 april verzorgde Pieter Ligthart een inleiding over de uitgaven van de Nederlandse regering aan kunstbeleid (zie verder p. 20).

Voor de NOS-radio werkten Jan Kassies en Jan Rogier mee aan een programma over de emancipatorische betekenis van kunst o.l.v. Jan Nauta (28 augustus uitzending).

Aan de Universiteit van Groningen is een cyclus van lezingen en forums gehouden over het kunstbeleid in Nederland. De bijeenkomst over de spreiding van kunst als onderdeel van het beleid werd voorgezeten en ingeleid door Jan Rogier (18 oktober).

De bijeenkomst in Straatsburg (15 en 16 november) over de samenstelling van het Handbook of Cultural Affairs in Europe werd door Ineke van Hamersveld bijgewoond (zie verder p. 15).

Otto Valkman zat in Borne in een forum, georganiseerd door de Provincie Overijssel over beeldend kunstbeleid (29 november).

De afdeling Massacommunicatie van de Universiteit van Amsterdam organiseerde een forum over het omroepbestel, waaraan Otto Valkman als forumlid heeft deelgenomen (20 december).

KOMMISSIES

Kernredactie Jaarboek 'Kunst en Beleid in Nederland'
(Hans van Dulken, Jan Rogier, Marjolein van der Tweel
(sekretaris), Otto Valkman).

Redaktieraad Monografieën over Kunst en Overheid in
Nederland (Hans van Dulken, Jan Rogier, Marjolein van
der Tweel (sekretaris), Otto Valkman).

Redactie Handboeken Beeldende Kunst en Letteren (Ineke
van Hamersveld).

Voorlopige redactie 'Cultuur in Nederland 1945-1985'
(Tony Jansen en Jan Rogier).

Commissie Inventarisatie Onderzoekswensen
(Ineke van Hamersveld, Jan Rogier, Marjolein van der
Tweel, Otto Valkman)

Werkgroep Automatisering (George de Bruin, Ineke van
Hamersveld, Tineke Pronk, Mies van Splunter, Otto Valk-
man).

Begeleidingskommissie Projekt Politieke Partijen
(Hans van Dulken, Pieter Ligthart).

Werkgroep 'Werkloosheid, arbeidstijdverkorting en
culturele voorzieningen' (Hans van Dulken, Ineke van
Hamersveld, Pieter Ligthart, Jan Rogier, Marjolein van
der Tweel, Otto Valkman).

Culturele Pool (Tineke Pronk, sekretaris).

Overleg Kunsthistorische bibliotheken (Ineke van
Hamersveld, Tineke Pronk).

NKS - visuele dokumentatie-overleg (Ineke van Hamersveld).

Nederlands Foto-archief (Jan Rogier).

Overleg Manifestatie Frankrijk-Nederland (La France aux
Pays Bas) (Jan Rogier).

Begeleidingscommissie onderzoek Legale Pers Tweede
Wereldoorlog (Jan Rogier).

Organisatiecomité Prinsehofconferentie over racisme
(Jan Rogier).

Theatergezelschap De Salon (Jan Rogier).

Werkgroep Eigentijdse Muziek Culturele Raad Noord
Holland (Otto Valkman).

Werkgroep Kunst op televisie NOS Afdeling Opleidingen
(Otto Valkman).

Werkgroep Populaire Muziek in het Muziekonderwijs van
het Europees jaar voor de muziek (Otto Valkman).

PUBLIKATIES VAN MEDEWERKERS

Hans van Dulken:

Bespreking van: L. Schuitemaker: Corporatieve ideeën in de kunst 1940-1950, Doctoraal-scriptie Andragogisch Instituut Universiteit van Groningen, 1983, in: Aanwinstenlijst Boekmanstichting 33, februari 1984.

Id. van: Uitgangspunten voor een gemeentelijk en provinciaal liberaal kunstbeleid; eindrapport studiegroep Kunstbeleid VVD Afd. Den Haag, 1983, in: Aanwinstenlijst Boekmanstichting 36, augustus 1984.

(Red. met Kees Klop): Christendemocratie, Kunst, Politiek; beschouwingen over kunstbeleid, uitg. Wetenschappelijk Instituut voor het CDA en Boekmanstichting, Amsterdam, 1984.

(Met Pieter Ligthart): Een gesprek met Minister Brinkman van WVC, in: Christendemocratie, Kunst, Politiek a.w.

Truus Gubbels

Aanvulling nr. 6 op het Handboek Beeldende Kunst. Den Haag, 1984.

(Met Ineke van Hamersveld): BKR op een keerpunt, kunstenaars in beweging, in: Ruimte voor vrouwen in de beeldende kunst en architectuur, (1984) 1(mrt) 1-4.

Ineke van Hamersveld

(Met Tineke Pronk, Hans Olink, Gerard Hoskens en Wil Fase): Zwarte kunst, werken met een uitkering in de (podium)kunsten. Amsterdam, 1984 (Instituut voor theateronderzoek).

(Met Tineke Pronk): Theatergezelschappen over hun beleid, Keuzelijst 2. Amsterdam, 1984 (Boekmanstichting).

(Met Tineke Pronk): Christendemokratische politieke partijen en kunst(beleid), vanaf 1945, Keuzelijst 3. Amsterdam, 1984 (Boekmanstichting). 5 delen: ARP (3a), CHU (3b), KVP (3c), CDA (3d) en Sekundaire literatuur (3e).

(Met Tineke Pronk): Geannoteerde literatuurlijst, in: Christendemocratie, kunst, politiek a.w.

Arts and Economics II; contribution to the third International Conference on Cultural Economics. Amsterdam, 1984 (Boekmanstichting).

(Met Truus Gubbels): BKR op een keerpunt, kunstenaars in beweging, in: Ruimte voor vrouwen in de beeldende kunst en architectuur, (1984) 1 (mrt) 1-4.

(Met Manja Dallinga): Literatuurlijst kunst is werk, kunst kost. Amsterdam, 1984. (Stichting vrouwen in de beeldende kunst).

Bespreking van: Maria of Medusa; op zoek naar nieuwe mythen: stereotype benaderingen van het mannelijke en het vrouwelijke, en mogelijke alternatieven daarvoor, in: Theater, beeldende kunst, film en literatuur, uitg. IAV Amsterdam, 1982, in: Aanwinstenlijst Boekmanstichting 34, april 1984.

Tony Jansen

Bespreking van: Oud werk; overzicht van industrieel erfgoed in Rotterdam, uitgave Stichting industrieel erfgoed Rijnmond, 1983: in: Aanwinstenlijst Boekmanstichting 34, april 1984.

Id. van: P. Saal, F. Spangenberg, Kijk op stations, Amsterdam, 1983, in: Aanwinstenlijst Boekmanstichting 37, oktober 1984.

Id. van: De provincie als bestuurlijk midden: evenwicht tussen rijk, provincie en gemeente, Deventer 1984 en Monumentenzorg: brief van de Minister van WVC, Gedr.St. Tweede Kamer 1983/84, in: Aanwinstenlijst Boekmanstichting 38, december 1984.

Pieter Ligthart

Bespreking van: Culture and working life; experience from six European countries, publ. Unesco 1979, in: Aanwinstenlijst Boekmanstichting 33, februari 1984.

Id. van: R. Nieuwenhuizen, Werken in de kunst, GKf fotografen en Werken in de kunst, GeNeCo componisten, uitgaven Instituut voor Onderzoek van Overheidsuitgaven, Den Haag, 1983, in: Aanwinstenlijst Boekmanstichting 36, augustus 1984.

(Met Hans van Dulken): Een gesprek met Minister Brinkman van WVC, in: Christen Democratie, Kunst, Politiek a.w.

Tineke Pronk

(Met Ineke van Hamersveld, Hans Olink, Gerard Hoskens en Wil Fase): Zwarte Kunst a.w.

(Met Ineke van Hamersveld): Theatergezelschappen over hun beleid, Keuzelijst 2. Amsterdam, 1984 (Boekmanstichting).

(Met Ineke van Hamersveld): Christendemokratische politieke partijen en kunst(beleid), vanaf 1945, Keuzelijst 3. Amsterdam, 1984 (Boekmanstichting). 5 delen: ARP (3a), CHU (3b), KVP (3c), CDA (3d) en Sekundaire literatuur (3e).

(Met Ineke van Hamersveld): Theaterakkommodatiebeleid in Nederland, Keuzelijst 4. Amsterdam, 1984 (Boekmanstichting).

(Met Ineke van Hamersveld): Geannoteerde literatuurlijst, in: Christendemocratie, Kunst, Politiek a.w.

Bespreking van: Groot, C, Fundraising; een nieuw beleidsinstrument voor musea, scriptie Reinwardt Academie Leiden, 1983, in: Aanwinstenlijst Boekmanstichting 33, februari 1984.

Id. van: P.P.M. de Roy, de gebruiker betaal(d)t?: aspecten van het profijtbeginsel, Den Haag 1983, in: Aanwinstenlijst Boekmanstichting 36, augustus 1984.

Jan Rogier

Opening (van CDA-congres kunstbeleid), in: Christendemocratie, Kunst, Politiek a.w.

(Met Maria Hunink): Uit het archief van Arthur Lehning, Documenten over de Stichting van een bibliotheek voor politieke en sociale geschiedenis in Indonesië 1949-1952, Amsterdam 1984.

Bijdragen aan: R. Ferdinandusse, Vrij Nederland 1959-1984, Amsterdam 1984 (niet in de handel).

(Met Hans Niemandsverdriet en Johan Hemels) Hoofdstuk Pers in: Media in Nederland dl. 2, Amsterdam 1984 (3e herziene druk).

Bespreking van: Kultur, dl. 3 van Die Bundesrepublik Deutschland, Frankfurt a. Main 1983, in: Aanwinstenlijst 35, juni 1984.

Id. van: Jeugdkulturen, Te Elfder Ure nr. 35, Nijmegen 1983, in: Aanwinstenlijst Boekmanstichting 36, augustus 1984.

Id. van: Dossier: Kultuurbeleid in Vlaanderen, Kultuurleven jrg. 50 (1983) no. 8 en 9, in: Aanwinstenlijst Boekmanstichting 38, december 1984.

Otto Valkman

Bespreking van: B. Hunningher. De opkomst van modern theater; van traditie tot experiment, Amsterdam 1983, in: Aanwinstenlijst Boekmanstichting 34, april 1984.

Id. van: Kienhuis, B. Theater en de fiscus, uitg. Theater Netwerk Nederland. Amsterdam 1984, in: Aanwinstenlijst Boekmanstichting 35, juni 1984.

(Medewerking aan): Het gebruik van foto's op de Nederlandse televisie, Amsterdam, 1984. (Uitgave BURAF0).

Het Belastingformulier 1983 voor kunstenaars, Amsterdam, 1984.

Boekmanstichting

Sociaal Wetenschappelijk Studie- en
Voorlichtingscentrum over Kunst en Cultuur

Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Telefoon (020) 24 37 36/24 37 37/
24 37 38/24 37 39

De Minister van WVC
T.a.v. het Plv. Hoofd van de
Stafafdeling Beleidsvoorbereiding
Culturele Zaken
drs. P.J.H. van Montfort
Postbus 5406
2280 HK RIJSWIJK

Datum 21 november 1984

B-4140-JM

Geachte heer Van Montfort,

In de onzekere situatie met betrekking tot de goedkeuring van werkplan en begroting van de Boekmanstichting voor 1985 is door uw brieven van 8 en 17 oktober (SB-CZ 411 en 436) geen verandering gekomen. Gaarne voldoen wij aan uw wens nadere uitleg te geven over de wijze waarop door ons inhoud wordt gegeven aan het begrip desk-research en hoe wij inspelen op vragen 'vanuit het veld'. Vooraf moet ik echter opmerken dat het uitblijven van goedkeuring van de begroting geen invloed heeft op de arbeidsrechtelijke verplichtingen van de Boekmanstichting ten aanzien van haar personeel. Naar het zich laat aanzien zullen wij niet in staat zijn aan deze verplichtingen in 1985 te voldoen indien u de aangekondigde subsidievermindering doorvoert. De Boekmanstichting is deze verplichtingen aangegaan op grond van de door u eerder goedgekeurde formatie. Ten overvloedige verwijs ik naar de brief van ons bestuur d.d. 17 september 1984 (B-4112-JM).

Onder desk-research - één van de modewoorden in de sociale wetenschappen, die gedurende enige jaren opgeld doen - verstaan wij kortlopend onderzoek, verricht op verzoek van particulieren en instellingen (het veld), door onze wetenschappelijke medewerkers, documentaristen en bibliothecarissen uit materiaal dat op de Boekmanstichting aanwezig is of ook voor de collectie van onze Stichting relevant is. Dit soort onderzoek komt uiteraard niet voor in het jaarlijkse werkplan, omdat het meestal telefonisch of mondeling in de bibliotheek wordt gevraagd. Slechts bij uitzondering zal het in jaarverslagen vermeld worden, omdat het behoort tot de normale service-verlening en voorlichting van de Stichting. Wel worden op de maandelijkse stafvergaderingen door alle medewerkers lijsten van verrichte werkzaamheden overlegd. Deze worden kritisch besproken en ook doorgegeven aan het bestuur. Uw waarnemer in het bestuur kan van deze overzichten in de bestuursstukken kennis nemen. De informatie die door onze medewerkers van bibliotheek en documentatie wordt verstrekt - een overzicht daarvan vindt u als bijlage bij deze brief - wordt systematisch opgeslagen naar onderwerp en adressant, zodat het antwoord op nieuwe vragen primair gezocht kan worden in dit 'geheugen'.

Direkteur en wetenschappelijke medewerkers besteden een wisselend deel van hun tijd aan kortlopend onderzoek en voorlichting middels lezingen, colleges, artikelen en begeleiding van stagiaires, doctoraalstudenten, promovendi en andere wetenschappelijke onderzoekers. Zij verrichten bovendien tijdrovende werkzaamheden van redactionele,

2)

bestuurlijke en organisatorische aard.

Enkele konkrete voorbeelden daarvan uit het laatste jaar zijn:

1. Studie- en scriptiebegeleiding van studenten (sociologie, kunstgeschiedenis, politicologie, sociale geschiedenis, pedagogie, rechten, theaterwetenschappen) van de universiteiten en hogescholen van Amsterdam (5), Amsterdam VU (1), Groningen (3), Leiden (2), Tilburg (1), Nijmegen (1), Utrecht (4) en Wageningen (1).
In het kader van het onderzoek Politieke Partijen en Kunstbeleid (zie jaarverslag 1983 en werkplan 1983 en 1984) werden studenten die werkstukken over de verschillende politieke stromingen (KVP, ARP, CHU, CPN en VVD) voorbereidden intensief begeleid (wekelijkse vergaderingen).
2. Twee studenten liepen stage bij de Boekmanstichting (Groningen en Amsterdam). Zij verrichtten literatuurstudies over 'werkloosheid en culturele voorzieningen' en 'de vakorganisatie van schrijvers'. Hun bevindingen worden gebruikt bij andere projecten van medewerkers van de Stichting.
3. Voor verschillende wetenschappelijke studies (proefschriften e.a.) werden interviews gegeven en schriftelijk materiaal verschaft. Op verzoek van enkele promovendi werden (delen van) hun proefschriften kritisch doorgelezen (Legale pers tweede wereldoorlog, Museumdiscussie, Volkstelling 1970).
4. Medewerking werd verleend bij de voorbereiding en uitvoering van radio- en tv-programma's en films (discussie NOS over emancipatorische werking van kunst, Boekman-uitzending NOS, Drie generaties Toerop, film over Willem Arondeus en het Kunstenaarsverzet tijdens de Tweede Wereldoorlog).
5. Bij de opzet van een uitwisselingsprogramma Frankrijk - Nederland op cultureel gebied werd gevraagd om een historische en een cultuurpolitieke bijdrage. Besprekingen hierover zijn gaande met NthI en Populier-Balie.
6. Aan verschillende universiteiten en andere opleidingsinstituten werden lezingen of colleges gegeven over uiteenlopende onderwerpen zoals spreiding van kunst, kunstpolitiek na 1945, cultuurbeleid Nederland, Boekman, Nederlandse persgeschiedenis en racisme in wetenschap en kunst.
Aan de Universiteit van Akron (USA) hield een medewerker een inleiding in het kader van het 3e Internationale Congres over Economie en Cultuur. Hieruit voortvloeiend werd aan dr. J. Mark Davidson Schuster van het Department of Urban Studies and Planning van het Massachusetts Institute of Technology informatie verstrekt over de financiering van de kunst in Nederland. Tevens is het eerste contact gelegd voor deelneming aan het 4e Internationale Congres in Parijs in mei 1986.
7. Achtereenvolgens werden met het CDA, de VVD en de CPN besprekingen gevoerd over kader-conferenties over kunst- en cultuurbeleid (zie ook project Politieke Partijen). Het congres van het CDA heeft inmiddels plaatsgevonden. Het verslagboek daarvan, aangevuld met een interview met de Minister van WVC, is mede geredigeerd door medewerkers van de Boekmanstichting.
8. Op eigen initiatief werd een enquête gehouden onder alle bekende kunstenaarsverenigingen (ca. 60) over de stand van zaken betreffende hun eigen archieven; dit met het oog op historisch-sociologisch onderzoek naar de ontwikkeling van kunstenaarsvakbonden in Nederland. De contacten hierover met verschillende organisaties leidden tot mondeling overleg over de berging en inventarisatie van ar-

3)

chieven, onder meer met Kunstenbond FNV, Federatie en VvL en met het Algemeen Rijksarchief, het Centraal register van particuliere archieven, het Letterkundig Museum en Documentatiecentrum, het Rijksinstituut voor Kunsthistorische Documentatie, het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, de Universiteitsbibliotheek van Amsterdam en het Gemeentearchief van Amsterdam.

Voorts noem ik u summier en zonder pretentie van volledigheid een aantal instellingen en hun vragen:

NIVON e.a.	- Project werkloosheid en culturele voorzieningen
Nederlands Fotoarchief	- Deelneming selectiecommissie
VARA	- Programmering kunst
Vrij Nederland	- Opzet kunstbijlage
Raad voor de Kunst	- Cie Kunstenwet
Staatsuitgeverij	- Overzichtswerk Cultuur in Nederland
Voorzieningsfonds	- Geschiedenis fonds en J.F. van Royen
Gezelschap De Salon	- Voorlopig Stichtingsbestuur
BBK	- Deelneming forums (Nieuwe Kerk, Stedelijk Museum)
Provincie Noord-Holland	- Provinciale dag Kunst en cultuurbeleid
Nationale Contactcommissie	- Participatie Boekmanstichting
Monumentenbescherming	
Id.	- Restauratie en gebruik Mozes en Aaron Kerk Amsterdam
Peter van Beveren	- Eigen collectie en documentatie Rotterdam
Kring van historici WBS	- Lezing
IVEK (Zweers)	- Ondersteuning instituut
Amsterdams Historisch Museum	- Tentoonstelling Meyer Bleekrode
Id.	- Redactie Boek id.
NOGC	- Uitgave kunst provincies sinds 1945
Id.	- Geschiedenis culturele raden
Federatie van Kunstenaarsverenigingen	- Uitgaven amateuristische kunst en kunstzinnige vorming
Centrale Cie BKR	- Advies rapport Sociale Zaken over maatregelen BKR
Nationale Contactcommissie	- Inventarisatie industriële monumenten
Monumentenbescherming	
Redactie 'Industriële Archeologie'	- Bijdrage over beleid
SCO, Co van Calcar	- Onderzoek theorie Bourdieu
NOS, afd. opleidingen	- Evaluatie kunstprogramma's
Stichting Research voor Beleid	- Cie onderzoek kunstuitleen
Inspektie Kunstonderwijs, D. Zweers	- Europese jaar van de muziek
Culturele Raad Noord-Holland	- Cie Eigentijdse Muziek
Ministère des Affaires Culturelles, Frankrijk, Mr. A. Girard	- Rijksuitgaven kunst
Kunstenbond FNV	- BKR
STOA, Chr. de Jong	- Automatisering kunstdocumentatie
WVC, Wolfensberger	- Cie piraterij (auteursrecht)
BURAFO	- Gebruik foto's op televisie
Stichting monumentale theater-- manifestaties	- Documentatie Stopera-project
Nederlandse Vakgroep van Keramisten	- Enquête onder leden

4)

Raad voor de Kunst, Council of Europe	- Europees handboek (zie ook bijlage)
EG	- Opleidingen kunstmanagement
Theater Odeon	- Subsidieproblemen
CNO	- Enquête concertbezoek
AUB, CBS, VNT	- Culturele statistieken
VCSD	- Schouwburgbezoek, probleem theatertaxi
Institut für Kulturforschung	- Culturele verdragen
PRAD	- Enquête Rijksmuseum
Stichting sponsoring van kunst	- Documentatie
Amsterdamse Kunstraad	- Analyse begrotingscijfers
Kunstenkrant	- Uitbreiding lezerspubliek
VVD-fractie Tweede Kamer	- Cijfers cultuurparticipatie en cijfers begroting lokale overheden
Van Goghmuseum	- Evaluatie en doelstellingenrapport werkplaats.

Wellicht ten overvloede wijs ik er op dat de projecten die in het werkplan vermeld zijn in dit overzicht niet of marginaal zijn genoemd, alleen voor zover zij gerelateerd konden worden aan het kortlopende onderzoek. Het werken aan die grote projecten volgens de tijdschema's die daarvoor regelmatig worden opgesteld, wordt bemoeilijkt door de service-verlening die tot de opdracht van de Boekmanstichting behoort, maar waarvoor zij een onvoldoende aantal medewerkers heeft. Ook de bibliotheek- en documentatiemedewerkers zijn overmatig belast met voorlichtende werkzaamheden, zoals u uit bijgaand overzicht kunt aflezen. Dat overzicht is door deze medewerkers zelf opgesteld; vandaar dat ik het integraal als bijlage bij deze brief heb opgenomen.

Hiermee hoop ik u voldoende te hebben ingelicht.

Met vriendelijke groet,

Jan Rogier, directeur

Bijlage

BIBLIOTHEEK EN DOCUMENTATIE BOEKMANSTICHTING; VRAGEN UIT HET VELD

De werkzaamheden van bibliotheek- en documentatiemedewerk(st)ers zijn ten dele gebaseerd op verzoeken om informatie uit het veld.

De vragen die aan de bibliotheek en documentatie worden gesteld, zijn zeer divers zowel wat onderwerp als wat complexiteit betreft. De beantwoording ervan vergt soms enkele minuten, soms een halve dag of langer.

In het eerste geval gaat het veelal om een adres, telefoonnummer, doorverwijzing naar een organisatie of persoon, naam van een auteur, boektitel enz. In het tweede geval zoekt men doorgaans naar informatie over een specifiek onderwerp zoals:

Vereniging van Onderwijs, Kunst en Wetenschap	- Namen, adressen en doelstellingen van fondsen
Kindermuseum	- Id.
Stichting Multiplex Producties	- Id.
Uitgeverij Sjaloom	- Id.
Kunstenbond FNV	- Id.
Individuele kunstenaars	- Id.
Stichting Metropolis M	- Literatuuroverzicht sponsoring en fundraising
Afdeling Voorlichting WVC	- Literatuuroverzicht kunstenwet
Stichting Overijssel	- Literatuuroverzicht artotheken
Akademie voor beeldende kunst, Rotterdam	- Literatuur en verwijzingen naar instellingen m.b.t. het gebruik van kunsthistorische literatuur door kunstenaars/kunstenaressen
VNT	- Literatuuroverzicht diverse soorten publieks-onderzoek o.g.v. Theater
Rijksuniversiteit Groningen	- Literatuuroverzicht cultuur in relatie tot het socialisme
VNG	- Literatuur over de uitgaven van rijk, provincie en gemeente aan muziekscholen en creativiteitscentra
Illinois State University	- Aanvulling bibliografie 'Arts and economics' van Tineke Pronk. Resultaat: Literatuurlijst Arts and economics II (1984)
Federatie van kunstenaarsverenigingen	- Literatuur over de relatie tussen fotografie en beeldende kunsten
Rijksuniversiteit Groningen	- Literatuuropgave en namen en adressen van personen voor lezingencyclus 'kunst en kunstbeleid'
Twents conservatorium	- Literatuuroverzicht over de beroepsoriëntatie van jonge kunstenaars/kunstenaressen
Raad voor de Kunst	- Advies aan de Cie Beeldende kunst en bouwkunst (Cievergadering) over visuele documentatie beeldende kunsten
Stichting Funda	- Literatuurlijst aspecten van werken met behoud van uitkering en redactie publikatie. Resultaat: publikatie 'Zwarte Kunst' (1984)
Council of Europe	- Nederlandse bijdrage aan Handbook of cultural Affairs in Europe. Resultaat: Publikatie in 1985.

2.

Veel vragenstellers bezoeken echter rechtstreeks (of na telefonisch/schriftelijk contact) de bibliotheek van de Boekmanstichting en ver-richten hun onderzoek ter plekke. Een greep uit 1984:

Rijksuniversiteit Utrecht	- Theorie op toneelschool/kunstbeleid en kunstonderwijs/Nederlandse filmsituatie 1971-1976/beeldende kunstakademies 1960-1985
Nederlandse Museumvereniging	- Verzamelen van eigentijdse objecten/museumbeleid
Rijksuniversiteit Leiden	- Sponsoring/politiek engagement in de kunst tussen 1935-40/uitgaan, popcultuur en economische recessie
Haagse Comedie	- Budgetfinanciering
CBS	- Onderwijs en cultuur
Stichting visueel theater	- Drama met doven in het basisonderwijs
AUB	- Kunst en toerisme
Vrije Universiteit Brussel	- Functies van hedendaagse kunst
Instituut voor Theateronderzoek	- Aansluitingsproblematiek kunstvakopleidingen algemeen/van ballet- en muziekopleidingen in het bijzonder
WVC, bureau secretaris-generaal	- Aspecten cultuurbeleid, w.o. kunstenwet
VNT	- Podiumkunsten en de media
Stichting voor Economisch Onderzoek	- Economische betekenis van kunst voor Amsterdam
Rijksuniversiteit Groningen	- Museum en management/letterenbeleid/kunstbeleid
Universiteit van Amsterdam	- Kunstzinnige vorming in de middenschool/kunst en opvoeding/museumbeleid/muziekbeleid/kunstbeleid/toneelkritiek en jeugdtheater/kunstonderwijs/cultuurspreiding/galleries
Artibus	- Museumnota's
Zuiderzeemuseum	- Publieksonderzoek musea
Frederik Muller Akademie	- Kunstbeleid
IIB, Delft	- Management in de kunsten
Katholieke Universiteit Nijmegen	- Kunst op de buis/educatief museumwerk
Rijksplanologische Dienst	- Draagvlak van culturele voorzieningen

Verschillende activiteiten van met name de documentatiemedewerksters zijn weliswaar op eigen initiatief opgezet, maar spelen in op veelgestelde of te verwachten vragen, bijv. de Keuzelijsten. Tot nu toe zijn verschenen of wordt gewerkt aan Keuzelijsten over:

1. Denken over kunst- en cultuurpolitiek (1983);
2. Theaterbeleid;
3. Christendemocratie en kunst(politiek).

Deze laatste lijst is samengesteld in aansluiting op en ter afsluiting van het gezamenlijke project van het Wetenschappelijk Bureau voor het CDA en de Boekmanstichting.

Het project Handboeken Kunsten, een initiatief van het Nationaal Overleg voor Gewestelijke Cultuur, het toenmalige Kunstcentrum Brabant, de Federatie van Kunstenaarsverenigingen en de Boekmanstichting, is opgezet naar aanleiding van vragen van individuele kunstenaars, kunstinstellingen

3.

en (lagere) overheden. Inmiddels is het Handboek Beeldende Kunst verschenen (1981), aan de produktie van het Handboek Letteren wordt gewerkt. Als gevolg van bekendheid met de werkzaamheden zijn verschillende verzoeken om informatie ontvangen, bijvoorbeeld over subsidiereregelingen en fondsen voor schrijvers (Wergroep creatieve letteren van de Taalunie t.b.v. de laatste Algemene Conferentie der Nederlandse Letteren), letterenbeleid (Rijksuniversiteit Groningen), literaire manifestaties (Raad voor de Kunst). De samenstelster van het Handboek Letteren werd tot slot geïnterviewd voor Boekblad.

De Culturele Pool (CUPO), waaraan de bibliotheek deelneemt en waarvan het secretariaat berust bij de Boekmanstichting, is opgericht en uitgebreid naar aanleiding van de behoefte van het Ministerie van WVC, de Raad voor de Kunst, het Landelijk Ondersteuningsinstituut Kunstzinnige Vorming (LOKV), de Culturele Raad Overijssel en de Boekmanstichting om samen te werken op gebied van de documentatie van kunst en cultuur.

Op de in het jaarverslag 1980-1983 genoemde mogelijkheid voor andere bibliotheken/instellingen/personen zich te abonneren op het kaartenbestand van de CUPO, hebben uiteenlopende instellingen en bibliotheken spontaan positief gereageerd: Reinwardt akademie, Provincie Zuid-Holland, Lerarenopleiding d'Witte Lelie, Akademie voor expressie, Rijksuniversiteit Gent, Katholieke Hogeschool Tilburg, Stedelijk Museum Amsterdam, Nationaal Overleg voor Gewestelijke Cultuur, CITO, Culturele Raad Zuid-Holland, STOA etc. In 1985 zal deze mogelijkheid worden gerealiseerd.

Naar aanleiding van het jaarverslag zijn verzoeken binnengekomen om nadere informatie, die in een aantal gevallen hebben geleid tot gesprekken of inleidingen over het functioneren van de Pool (Overleg kunsthistorische bibliotheken, SVO (Stichting voor Onderzoek van het Onderwijs), Stichting Speurwerk, Samenwerkingsverband bibliotheken met regionale steunfunctie).

